

De unha beira a outra

A NOSA PRENSA

(Especial pra CELTIGA)

E indiscutivel que a Prensa de un pobo, cando se acha debidamente dirixida e ourentada, contribui como poucos factores, cícais millor que ningún, ao seu milloramento e progreso tanto espiritual como material. Tendo en conta isto mesmo, alguéun a calificou de "carto poder". E que iste calificativo non está mal apricado de abondo o teñen probado os feitos a sucederen en todos os países dende os tempos en qu'ela abranguen o actual desenrollo i-espallamento.

De ordinario a Prensa é a fonte fecunda onde as grandes masas e áinda as minorías de selección deben a orientación comenente pra decidiren cō seu actuar, n'un senso ou n-outro, o rumbo que os sucesos importantes teñen de tomaren en procura da mais acertada solución, ou polo menos da mais axeitada e oportuna. Sendo eisi, doadamente se decata un dos benefizios que se deducen pra o país felizmente poseedor de unha Prensa ergueita, qu'en todo momento seípa colocarse á outura da trascendente e moi importante misión que lle está reservada; eisi como tamén, sin esforzo algúun, se comprenden cantos perxulzos se ocasionan a un pobo no que tal instrumento educador e guiador, lonxe de saber ofrescerse como tal, contrariamente se ofresce como poderoso elemento de desorientación e d'engano.

O caso da Galiza, da nosa patria, con relación á Prensa, é disgrazadamente o derradeiro. Pra ningún é un segredo como cari todos os que se chaman órgaos e instrumentos galegos de publicidade non responden, nin con moito, ao que deberan seren, até tal punto que, sen esforzo algúun, á maoría d'eles — ¡Unha maoría abraiente! — millor lles cadraría calquer calificativo que o de periódicos galegos. Feitos por empresas que soio ao seu lucro particular atenden, confeccionados i-elaborados por siñores que son xornalistas o mesmo que puideran seren toureiros — e conste que hai excepcións honrosísimas, ¡pro tan escasas! — esos órgaos de publicidade e divulgación soio valen pra servirens os intereses dos seus amos — individuos ou empresas — e moi raramente pra benificiarens, inda no mais mifnimo e cativeiro, ao pobo onde ollan a luz e de cuia protección viven.

Tendo isto en conta a ninguén pode sorprendere que sexan innumerábeis as ocasións en que a defensa dos supremos intereses xeneraes, aqueles que por igual a todos afectan e por igual a todos abran-

punto está bien que la colonia tolere esa gaita vieja.

CACIQUISMO

Hace falta desparpajo y frescura para que hable de caciquismo y de política sinuosa esa persona que nos conoce a nosotros y sobre todo que se conoce a sí mismo.

Aquí puede largarse un nombre para la candidatura a la presidencia del Centro Gallego y puede haber en ello alguna equivocación, porque en realidad se hace acaso sin una seria reflexión, por tirismo y por ocurrencia espontánea.

guen, se olle en abandono, ou polo menos realizad de un xeito tan déble e valeiro de ardimento e paixón que mais que defensa semelle unha probe e cativeira argallada pra cubrire groseiramente as formas. Como tampouco a ninguén pode eistranare — i-en coido que antre nós xa non hai quen s'eistrane de ren — que repetidamente, con frecoenza mágnate e dórosa, os mesmos que deberan seren como o refexo do consciente sentir e querer populares aparan totalmente divorciados de tal sentir e de tal querer, ocupando posicóns que soio nos enemigos cabría admitire. Mais as cousas son eisi e o seguirán sendo antramentas que nós mesmos non os dispoñamos a Iles dare remate.

Una pequena proba do devandito é, por exemplo, a seguinte: publicouse alá polo Inverno certa novela de ambiente galego de un escritor andaluz na que se ofende, inda que tratando de disimulado, á nosa terra; pois ben, un xornal crunés de gran circulación, que regularmente non adica catro liñas ás obras galegas, por moi importantes que sexan — e iso can do as adica! — non para de celebre recramos e mais recramos da desditada novela. Outra proba é a que nos suministrou outro xornal, tamén crunés e tamén de gran circulación, con motivo da recepción solemne do ilustre polígrafo Vicente Risco na Academia Galega; o aludido xornal daba conta da solemnidade con unha gaceta sumamente reducida e insertada

en lugar pouco visibel, ao paso que, no mesmo número, e como contraste saínte, aparecia unha sección taurina na que se non escatimaban os renglones o espazo. E o mesmo que niso ocorre en todo o demais. Polo xeneral é moi frecuento que problemas de capital importancia pr'a economía galega ou pr'a o adianto da terra, aparzan tratados con menores extensións pola maoría dos xornales e publicacións galegas que polos de fora.

Non é, pois, perciso faguere resaltar a grande utilidade que ocasionaría unha campaña intensa e bien disposta levada a cabo contra as publicacións galegas que, sen escrupulo algúun, se poden chataren de traidoras á Terra. Tal campaña urxe e compre de un xeito enorme e apremiante pra pôr fin a un estado de cousas do que a víctima principal e a patria es carnecidada e magoada polos propios fillos.

Ramón VILLAR PONTE.

En cambio él, hombre experto y endurecido en estas prácticas, va a sondear bien la opinión colectiva, va a celebrar largas conversaciones con algunos de los prohombres de nuestra colectividad para enterarse bien de los propósitos que tienen con la colonia, hasta con él mismo, que es parte integrante también de ella, y entonces es cuando lanzará con energía y decisión el nombre del salvador.

Desde luego, podemos asegurar que el nombre limpio que se arrojó desde CELTIGA no será apoyado por él. Es difícil que los propósitos de este hombre le satisfagan a él.

